

Heikki Lönn

LUONTOSUHDETTA KEHITTÄMÄSSÄ

Luonto osana seurakunnan nuorisotyötä

Opinnäytetyö

CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö

Toukokuu 2021

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Toukokuu 2021	Tekijä/tekijät Heikki Lönn
Koulutusohjelma Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		
Työn nimi LUONTOSUHDETTA KEHITTÄMÄSSÄ. Luonto osana seurakunnan nuorisotyötä		
Työn ohjaaja KT Sari Virkkala	Sivumäärä 30 + 5	
Työelämäohjaaja Nuorisotyönohjaaja Antti Mäkelä, Laukaan seurakunta		
<p>Opinnäytetyössä käsitellään ihmisen luontosuhdetta sekä erilaisia luontoon ja siellä toimimiseen liittyviä kasvatuksellisia tyylejä. Opinnäytetyön teoriaosassa tarkastellaan ympäristökasvatusta, elämyspedagogiikkaa, seikkailukasvatusta ja erätoimintaa. Opinnäytetyö on hankkeistettu Laukaan seurakunnalle.</p> <p>Opinnäytetyössä suunniteltiin eräleiri Laukaan seurakunnan nuorisotyön käyttöön. Opinnäytetyössä käsiteltävät asiat toimivat perustana leirin järjestämisessä. Tarkoituksena on ottaa luonto ja siihen liittyvät kasvatukselliset keinot paremmin osaksi seurakunnan nuorisotyötä. Opinnäytetyössä mukana olevasta leiripaketista Laukaan seurakunta saa pohjan, josta voi alkaa kehittää erätoiminnan ja luonnon osuutta nuorisotyössä.</p>		

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Asiasanat

Elämyspedagogiikka, eräleiri, luonto, luontosuhde, seikkailukasvatus, ympäristökasvatus

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date May 2021	Author Heikki Lönn
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis DEVELOPING RELATION TO NATURE. Nature as a part of church youth work		
Instructor Ed.D Sari Virkkala	Pages 30 + 5	
Supervisor Youth worker Antti Mäkelä, Laukaa parish		
<p>This thesis discusses the human-nature relationship and also different kinds of educational styles which are related to nature. The theory part of this thesis examines environmental education, experiential pedagogy, adventure education, and wilderness activity. This thesis was done in collaboration with Laukaa parish.</p> <p>This thesis includes plans for a wilderness camp for Laukaa parish. The theory part of this thesis serves as a basis for arranging the wilderness camp. The thesis helps parishes to include more nature and related educational methods in their youth work. From the plans of the wilderness camp Laukaa parish gets a basis with the help of which they can start to create more wilderness activity and nature-related content in their youth work.</p>		

ABSTRACT

Key words

Adventure education, environmental education, experiential pedagogy, nature, human-nature relationship, wilderness camp

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Elämyspedagogiikka = Elämyksien ja haasteiden parissa tapahtuvaa opettamista, jossa henkilökohtainen kasvuprosessi on keskeisessä osassa. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisiin ihmisiin.

Luontosuhde = Yksittäisen ihmisen tai yhteisön suhde luontoon.

Seikkailukasvatus = Osallistumiseen, vuorovaikutukseen ja vastuunottamiseen perustuvaa kasvatusta, jossa on seikkailullista ohjattua toimintaa. Ulkoilmapedagogiikan alalaji.

Ympäristökasvatus = Ekosysteemi- ja ympäristösuhde painotteinen ulkoilmakasvatuksen alalaji.

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT.....	3
3 LUONTOSUHDE.....	4
4 LUONTO JA KIRKKO.....	6
5 LAUKAAN SEURAKUNTA JA SEN NUORISOTYÖ.....	9
6 YMPÄRISTÖKASVATUS	10
6.1 Kristillinen ympäristökasvatus	12
6.2 Viljelijä ja varjelija	12
7 SEIKKAILUKASVATUS JA ELÄMYSPEDAGOGIIKKA	14
7.1 Seikkailun tasot.....	17
7.2 Leikki.....	17
7.3 Seikkailu	17
7.4 Rajaseikkailu	18
7.5 Epäseikkailu.....	18
8 ERÄTOIMINTA	20
8.1 Jokamiehenoikeudet.....	20
8.2 Luonnon vaikutus hyvinvointiin.....	21
9 ERÄLEIRIN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS.....	23
9.1 Eräleirin suunnittelu	23
9.2 Käytännön järjestelyt	24
9.3 Eräleirin sisältö ja toteutus.....	26
10 POHDINTA	29
LÄHTEET.....	31
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön idea syntyi omasta kiinnostuksestani ja innostuksestani luontoa kohtaan. Opinnäytetyön hankkeistajaksi valikoitui Laukaan seurakunta, koska olen itse Laukaan seurakunnan entinen jäsen ja olen sen toiminnan parissa viettänyt ison osan nuoruudestani. Laukaan seurakunnan koen itselleni aina kotiseurakunnaksi ja paikaksi, jonne olen aina tervetullut. Tästä syystä minulle oli luonnollinen valinta kysyä ensimmäisenä Laukaan seurakuntaa ja sen nuorisotyötä mukaan opinnäytetyöhöni. Opinnäytetyössä olen valmistanut Laukaan seurakunnan nuorisotyön käyttöön tietopakettin erilaisista luontoon liittyvistä kasvatuksellisista suuntauksista ja teemoista. Lisäksi olen suunnitellut eräleirin, joka on suunnattu nuorille ja nuorille aikuisille. Leiri voidaan toteuttaa pääsääntöisesti erilaisissa luontokohteissa tietyin paikka- ja leirikohtaisin muutoksin. Leiripaketista Laukaan seurakunta saa pohjan, jonka perusteella voi ryhtyä muokkaamaan ja kehittämään erätoiminnan sekä luonnon osuutta nuorisotyössä.

Opinnäytetyö pyrkii antamaan Laukaan seurakunnalle kehittämispohjan, jonka avulla tukea ja kehittää nuorten luontosuhdetta positiiviseen suuntaan erätoiminnan ja luontoteemojen avulla. Luontoteemojen ja erätoiminnan avulla nuorille saadaan elämyksiä ja positiivisia kokemuksia, joiden avulla nuoret saavat kehitettyä omaa tietouttaan luonnosta, sen kunnioittamisesta ja suojelusta. Luonnossa tapahtuvalla ryhmätoiminnalla nuorten yhteistyö- ja vuorovaikutustaidotkin kehittyvät. Samalla nuoret luovat omaa henkilökohtaista luontosuhdettaan ja innostuvat mahdollisesti osallistumaan erilaisiin luontoharrastuksiin. Jos tarpeeksi nuoria saadaan innostettua, voi Laukaan seurakunnan nuorisotyö saada samalla nuorille lisää säännöllistä toimintaa luontoon ja erätoimintaan liittyvillä ryhmillä.

Opinnäytetyössä merkittävänä lähteenä on käytetty muun muassa seuraavia kirjoja: Seikkailijasta seikkailukasvattajaksi -seikkailukasvatus ammattina, Ihminen ja ympäristö sekä Luonto

ja Raamattu. Opinnäytetyön kantavana aiheena on luonto, sen kunnioittaminen ja siellä tapahtuva kasvatuksellinen toiminta. Lisäksi opinnäytetyössä on käytetty muita teoksia ja Internet-sivuja, jotka lähdeluettelossa mainitaan tarkemmin.

2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Opinnäytetyö oli toiminnallinen ja se tehtiin Laukaan seurakunnan nuorisotyölle. Opinnäytetyön kehittämistehtävistä tärkeimpänä on saada luotua nuorille oma henkilökohtainen positiivinen suhde luontoon, tukea jo olemassa olevaa luontosuhdetta tai muuttaa olemassa olevaa luontosuhdetta positiivisemmaksi. Luontosuhde on tärkeä aihe, sillä olemme kaikki osa luontoa. Verrattuna tilanteeseen joitain kymmeniä vuosia taaksepäin, iso osa nuorista on nykyään vieraantuneempia luonnosta ja joillakin asenne luontoa kohtaan voi olla jopa melko välinpitämätöntä. Ilmastonmuutoksesta uutisoinnin myötä tosin osa nuorista on nykyään hyvin ympäristötietoisia ja luonnonsuojelusta kiinnostuneita. Luonto on tekijä, joka vaikuttaa meihin kaikkiin ja meidän tulisi kohdella sitä kunnioittaen. Luontoa kunnioittavaa kohtelua tukee se, että ihmisellä on henkilökohtainen luontosuhde.

Toisena kehittämistehtävänä oli saada aikaan toimiva leiri ja paketti Laukaan seurakunnalle, jonka avulla he voisivat lisätä ja parantaa nuorisotyön toiminnassaan seikkailu-, ympäristö-, ja elämyskasvatusta luonnossa tapahtuvan toiminnan kautta. Leiri suunniteltiin niin, että siitä saadaan pohja Laukaan seurakunnalle nuorisotyön vakituiselle vuosittaiselle tapahtumalle. Leirin rakenne ei ole sidonnainen yhteen ainoaan kohteeseen, vaan se voidaan toteuttaa eri kohteissa pienin paikkakohtaisin muutoksin. Osallistujien ikähaarukan ollessa suhteellisen laaja saadaan eri nuorten ikäluokat toimimaan yhdessä ja kehitetään heidän kykyänsä toimia ryhmässä eri ikäisten kanssa. Samalla ryhmän eri ikäiset jäsenet voivat opettaa ja auttaa toisiaan vertaisina.

3 LUONTOSUHDE

Luontosuhteella tarkoitetaan yhteisön tai ihmisen välistä suhdetta luontoon (Finto suomalainen asiansanasto- ja ontologiapalvelu 2015). Tässä opinnäytetyössä luontosuhdetta käytetään terminä yksilön suhteesta luontoon. Vahvalla ja positiivisella luontosuhteella voi olla kannattava vaikutus ja se voi olla suuri voimavara elämässä. Positiivinen vahva luontosuhde johtaa helposti haluun vaikuttaa luonnon puolesta. (Cantell 2011, 332.)

Ihminen alkaa kehittää luontosuhdettaan aivan pienenä lapsena. Jo sikiönä ihminen saa ensimmäiset kosketuksensa ympäristöön äidin rytmistä ja liikkeistä. Jo lapsina ihmisille syntyy luontosuhde liikkumalla ja leikkimällä luonnossa sekä tutkimalla ja seuraamalla sitä. Ihminen oppii leikkimisen myötä käyttämään eri aistejaan, joka on tärkeä taito luonnontutkimisessa niin lapsena kuin aikuisenakin. Hyvän luontosuhteen kehittymiselle on tärkeää, että lapsi saa mahdollisuuden myönteisiin ja omiin kokemuksiin luonnosta. Luontosuhteen kehittymiselle tärkeä piirre on myös oman lähiluonnon huomaamisen ja havaitsemisen kyky. Kokemuksia luonnosta syntyy niin kauppatkalla, omalla takapihalla kuin isossa metsässä. Luontokokemuksen saamiseen ei aina siis tarvita suurta speaktaakkelia, vaan aivan arkinenkin tilanne voi muodostaa luontokokemuksen. Arkisesta luontokokemuksesta esimerkkinä mainittakoon lemmikkieläinten hoito ja kasvien kasteleminen. (Cantell 2011, 332.)

Luontoharrastukset ovat positiivisen luontosuhteen kehittymisen kannalta tärkeitä. Luontoharrastus voi olla yksinkertaisimmillaan luonnossa olemista ja liikkumista sekä sen tarkkailemista. Kaiken lisäksi sellainen harrastaminen on kaikille mahdollista ja ilmaista. Sellaista luontoharrastusta voi harrastaa joko yksin, perheen tai kavereiden kanssa. Monet järjestöt ja organisaatiot järjestävät luonnossa tapahtuvia leirejä ja tapahtumia, joissa on ohjattua toimintaa ja opetusta. Sellaisessa toiminnassa lapsi ja nuori saavat luontokokemuksen lisäksi mahdollisuuden tutustua muihin lapsiin ja nuoriin, jotka ovat kiinnostuneita samasta asiasta, luonnosta. Luontotapahtumat ja -leirit ovat oivia paikkoja saada uusia kavereita, joiden kanssa

kokea ja oppia lisää luonnosta sekä saada hyviä luontokokemuksia. Kaverin kanssa saadut positiiviset luontokokemukset syventävät ja kehittävät ihmisen suhdetta luontoon. (Cantell 2011, 334.)

Oma kokemukseni luontosuhteesta ja sen kehittymisestä on edellä kuvatun kaltainen. Oma henkilökohtainen luontosuhteeni on kehittynyt jo aivan pienestä alkaen. Olen asunut lapsuuteni, nuoruuteni ja osan aikuisiästäni maalla pienessä kylässä, jossa minulla on ollut mahtavat mahdollisuudet päästä leikkimään, liikkumaan ja olemaan luonnossa sekä tutkimaan sitä. Kotimme lähellä on erityyppisiä metsiä, peltoa, järviä, lampia, joki, puro, suota sekä kallioisia mäkiä. Olen päässyt siis elämäni aikana viettämään aikaa monenlaisissa paikoissa, joihin minulla on syntynyt kokemusten kautta muistoja ja erilaisia suhteita niitä kohtaan. Osasta on muodostunut minulle mieluisampia paikkoja kuin toisista, mutta silti kaikki ovat arvokkaita ja tärkeitä. Minulle ehkä tärkeimmäksi paikaksi luonnossa ovat muodostuneet järvet ja muut vesistöt. Kasvaminen lähellä erilaisia luontokohteita on vaikuttanut ajatteluuni ja mielenkiinnonkohteisiini. Olen koko ikäni harrastanut luontoon liittyviä asioita ja nykyäänkin eniten harrastamani asiat liittyvät vahvasti luontoon ja siellä olemiseen. Pienempänä alkanut kalastusharrastus onkin minulle iso osa elämää ja sen avulla pääsen karkuun elämän ikäviä ja stressaavia puolia. Kalastaessa tulee ajateltua vain kalastamista, jolloin kaikki muut asiat sulkeutuvat pois mielestä.

4 LUONTO JA KIRKKO

Kokemukset luonnosta vaikuttavat ihmisten asenteisiin. Varsinkin lapsena ja nuorena saadut kokemukset kohtaamisesta luonnon kanssa vaikuttavat käsitykseen paikasta maailmassa ja itsestä. Myös hartaudessa saadaan kokemuksia ja siinä kohdataan Pyhä. Hartaus luo arvo-maailmaa ja pohjaa, johon juurruttaa asenteita. Kun luonto on osana hartautta, kohtaamme Pyhän yhdessä muiden luotujen kanssa. Hartaus toimii tiedostamattammekin ympäristökasvatuksena. Jos siitä rajataan yhteys luontoon pois, se voi vaikuttaa luontosuhteisiin ja asenteisiin ympäristöstä. (Nurmi & Pihkala 2013, 8.)

Luonnossa ei ole kysymys ainoastaan siitä, mitä ihminen tekee sille, vaan myös sille, mitä luonto tekee ihmisille. Luonto ei ole ainoastaan jokin paikka, johon mennä. Luonto ja kirkko kuuluvat yhteen kristillisen perinteen ja Raamatun mukaan. Luonto on Jumalan luomaa. Sana luonto viittaakin selvästi sanaan luominen. Jumala on antanut ihmiselle tehtävän toimia palvelijana, jolla on maan päällä valtaa. Jumala toimii luonnon ja ihmisten kautta ja ne kuuluvatkin yhteen. (Pihkala 2013, 12.) Ihminen on osa luontoa, vaikka sitä ei aina osata ajatella niin tai sitten sitä ei vain ymmärretä.

Kirkko toimii itsessään ympäristökasvattajana, pyrkii se siihen tai ei. Kristityt antavat nimitäin omalla toiminnallaan esimerkkiä muille omasta maailmankatsomuksestaan ja arvoistaan. Tällöin kristillisyyttä voidaan tarkastella kristittyjen ympäristöön liittyvien toimien kautta. Kristinusko on luontoa ja ympäristöä kunnioittavaa, jolloin myös kristittyjen toiminnan voidaan olettaa olevan sellaista. Kirkolla on vastuuta ympäristöstä ja se tekeekin päätöksiä sekä toimia, jotka vaikuttavat seurakuntiin ja niiden jäseniin. Päätökset ja toimet voivat olla isoja tai pieniä ja ne voivat koskea isoa tai pientä joukkoa. Kirkolla on vahvana osa-alueena ympäristökasvatuksessa arvokasvatus. Kirkko välittää ihmisille vaikutteita ja antaa elämäkokemuksia, jotka ovat merkittäviä. Kirkko voi antaa merkittäviä kokemuksia ja opettaa

luonnosta, ympäristöstä ja arvoista niin sisällä kuin ulkonakin, mutta luonnossa oleminen tehostaa kokemuksia ja oppimista puhuttaessa luonnosta. (Pihkala 2013, 14.)

Ihminen pitää luonnon rytmiä tärkeänä ja se vaikuttaa monella tavalla uskontoon. Kirkkovuosi seuraa monella tavalla kalenterivuotta. Kristillisessä hartauselämässä auringon kiertokulku, vuorokaudenajat ja ihmisen elämänkaari liittyvät toisiinsa. Esimerkiksi lapsuus, kevät ja aamu liittyvät toisiinsa, samoin kuin kuolema, ilta ja syksy toisiinsa. Vuorokauden- ja vuodenaikoja voidaan käyttää vertauskuvallisesti, mutta ne ovat myös konkreettisia ja Jumalan lahja. Talvi, syksy ja yö liitetään monesti ajatusmaailmassa synkkyyteen ja kurjuuteen, mutta tosiasia ne ovat luonnon kiertokulkuun kuuluvia ajanjaksoja. (Pihkala 2013, 22-23.)

Keväällä luonto alkaa kukoistaa talven jäljiltä ja valo alkaa virkistää ihmisiä. Kevät on elämän uudelleen alkamisen aikaa. Keväällä juhlitaan pääsiäistä, jonka ilosanomana Jeesuksen ylösnousemus on. Helatorstai ja helluntai johdattavat kevään kesään. Kesä on vihreää aikaa, jolloin luonto kukoistaa ja on täynnä vilskettä. Kesällä valmistaudutaan tulevaan talveen. Kesä on seurakunnan toiminnassa aktiivista leirien, matkojen ja talkoiden osalta. Kesällä kirkkovuosi sisältää teemoinaan muun muassa lähimmäisen palvelemisen. (Pihkala 2013, 23-24.)

Syksy on luonnontapahtumiltaan rikas. Ensin korjataan satoa, minkä jälkeen tulee ruska ja sitten lehdet putoavat ja luonto muuttuu harmaaksi. Syksyllä katoavaisuus tulee ilmi ja sitä monet saattavat silloin pohtia. Osa ihmisistä pitää syksystä, mutta osalle se on rankkaa ja synkkää aikaa, jolloin saattaa masentua. Hyvinvoinnin kannalta on tärkeää nauttia kesällä kerättyjä ravinteita. Kirkkovuodessa syksyllä käsitellään kuolemista. Talvella luonnossa on hiljaista ja valkeaa. Luontokappaleita koettelee ravinnon niukkuus, pimeys ja kylmyys. Niistä selviää yhteistyöllä ja ahkeruudella. Talvella kirkkovuodessa on kaksi keskeistä aikaa, jolloin valmistaudutaan. Adventtina valmistaudutaan joulun ja paastossa valmistaudutaan pääsiäiseen. Adventti sijoittuu pimeään vuoden aikaan, mutta silloin valmistaudutaan suu-

reen valoon ja juhlaan. Joulu ja talvipäivänseisaus ovat juhlia, joihin liittyy valo suuresti. Talven loppupuolella paaston aikana aletaan jo odottaa kevättä, jolloin vietetään kristittyjen suurta juhlaa, pääsiäistä. (Pihkala 2013, 24.)

5 LAUKAAN SEURAKUNTA JA SEN NUORISOTYÖ

Laukaan seurakunta on perustettu vuonna 1593. Laukaan seurakunta on osa Lapuan hiippakuntaa ja se kuuluu Jyväskylän rovastikuntaan. Laukaan seurakunnassa on vuoden 2021 alussa noin 14 100 jäsentä ja se työllistää hieman reilun 40 ihmistä. (Laukaan seurakunta 2021.) Laukaan kunta on pinta-alaltaan noin 825,59 neliökilometriä ja siinä on neljä taajamaa sekä haja-asutusalueita. Kunnan pinta-alan ollessa suhteellisen iso on seurakunnan toimintaa keskitetty taajamiin. Laukaan taajamista Kirkonkylällä sijaitsee Laukaan kirkko, seurakuntatalo sekä kirkkoherranvirasto. Lievestuoreella sijaitsee Lievestuoreen kirkko sekä toimitila Majakka. Vihtavuorella sijaitsi ennen Vihtavuoren kappeli, mutta nykyisin se on poistettu käytöstä ja toimintaa Vihtavuorella ollaan siirtämässä toiseen rakennukseen. Leppävedellä sijaitsee Leppäveden seurakuntakoti, jossa järjestetään erilaista toimintaa eri ikäisille vauvasta vaariin. Laukaan seurakunnalla on myös oma leirikeskus Papinniemi, joka on ympäri vuoden aktiivisessa käytössä.

Laukaan seurakunnassa nuorisotyö on yhtenäistä ja sitä järjestetään kaikissa kunnan taajamissa. Vaikka toimintaa järjestetään joka taajamassa, ei se tarkoita, että vain sen taajaman tai lähialueen nuoret voisivat siihen osallistua. Toiminta joka taajamassa on avointa jokaiselle nuorelle. Laukaassa on kolme nuorisotyönohjaajaa, joista jokaisella on oma vastuualueensa. Vaikka jokaisella nuorisotyönohjaajalla onkin oma vastuualueensa, voivat he tehdä töitä yli vastuualueiden rajojen, eli heitä ei ole sidottu vain yhteen paikkaan ja alueeseen.

Laukaan seurakunnan nuorisotyössä nuorille järjestetään nuorteniltoja viikoittain sekä nuortenkahviloita. Rippikoulutyö on merkittävä osa nuorisotyötä Laukaan seurakunnassa ja rippileirejä järjestetäänkin vuodessa useita. Esimerkiksi vuonna 2021 rippikoulua järjestetään kymmenessä ryhmässä. Laukaan seurakunta järjestää vuosittain myös yhden luontorippikoulun.

6 YMPÄRISTÖKASVATUS

Ympäristökasvatuksella pyritään kasvattamaan kestävään elämäntapaan ja se liittyy usein luontokasvatukseen sekä ympäristöongelmien pohtimiseen (Finto suomalainen asiasanasto- ja ontologiapalvelu 2015). Ympäristökasvatus on alalaji ulkoilmakasvatuksessa, jossa ekosysteemi- ja ympäristösuhde on keskeisessä osassa. Se pyrkii tietoisuuteen, vastuuseen kestävästä kehityksestä ja luonnosta, voimaantumiseen, herkkyyteen sekä osallisuuteen. (Keskinen 2015, 19.)

Ympäristökasvatuksella pyritään pohjimmiltaan edistämään voimaantumista suhteessa ympäristöön. Se tarkoittaa ihmisen halua toimia ympäristön hyväksi ja kokemusta kuulumisesta ympäristöönsä. Halu ja kyky vaikuttamiseen sekä osallistumiseen saattavat lisääntyä voimaantumisen seurauksena. Ihmisen kokiessa ympäristön tärkeäksi haluaa hän siitä todennäköisesti myös pitää huolta. Ympäristöön liittyvien taitojen ja tietojen lisääntyminen sekä myönteisen asenteen ja ympäristöarvojen kehittyminen usein edistävät voimaantumista. Osallisuus ympäristöstä huolehtimisessa voi olla erilaista. Se voi olla sitä, että pidetään huolta omasta asuin ympäristöstä muiden lähialueen asukkaiden kanssa tai sitä, että pidetään huolta esimerkiksi maailman köyhien alueiden asukkaista. Ympäristökasvatuksella pyritään saamaan ihmisille elämäntapa, joka on kestävä ja vastuullinen. Siinä pidetään huolta toisista ihmisistä ja ympäristöstä. Tällainen positiivinen suhde ympäristöön ja luontoon on perusta hyvinvoinnille. (Cantell 2011, 338.)

Ympäristökasvatuksella pyritään myös vahvistamaan ihmisten ympäristö- ja luontosuhdetta sekä saamaan heidän toimintatapansa, arvonsa, taitonsa ja tietonsa vastaamaan kestävä kehityksen periaatetta. Sillä pyritään myös kannustamaan ihmisiä oppimiseen koko ikänsä.

Ympäristökasvatuksessa ympäristö koetaan ja ymmärretään laajasti. Ympäristökasvatuksessa keskitytään luontokasvatuksen lisäksi myös positiiviseen suhteeseen rakennettuun ympäristöön, kaupunkiluontoon sekä kulttuuriseen ja sosiaaliseen ympäristöön. (Cantell 2011, 336.)

Ympäristökasvatuksen monet tavoitteet voidaan jakaa kolmeen osaan, jotka tukevat toinen toisiaan. Ensimmäisessä osassa ihmiset saavat positiivisia ja negatiivisia kokemuksia ympäristöstään. Positiivisena kokemuksena voi olla esimerkiksi kaunis näkymä kodin pihaan. Negatiivisena kokemuksena voi olla esimerkiksi havainto jonkin luontokohteen roskaamisesta johtuvasta sotkuisuudesta. Ympäristöstä saatavien kokemusten ei tarvitse aina olla suoraan luonnosta, vaan niitä voi saada vaikkapa taiteen kautta. Toisessa osassa ihmiset saavat tietoa maapallosta ja omasta elinympäristöstään. Sen avulla he pystyvät ratkaisemaan ympäristöön liittyviä ongelmia, joita heillä tai heidän tutullaan saattaa olla. Sen myötä he voivat olla osana ratkaisemassa myös jotain isomman mittakaavan ympäristöön liittyvää ongelmaa. Saamansa tiedon avulla ihmiset pystyvät tekemään ympäristölle hyödyllisiä päätöksiä perustellusti. (Cantell 2011, 336.)

Kolmannessa osassa ihmiset kannustetaan ympäristön puolesta toimijoiksi. Ympäristön puolesta toimiminen voi ilmetä monella tavalla. Ihmiset voivat vaikuttaa ympäristöön pienilläkin asioilla. Arkisilla päätöksillä ja toimilla jokainen voi vaikuttaa. Arkisista teoista hyviä esimerkkejä ovat muun muassa kierrättäminen, korjaaminen ja kulutuksen tarkkailu ja rajoittaminen tarvittaessa. Kestävän kehityksen mukaiseen elämäntapaan kuuluu valintojen tekemisen taito. Lisäksi ympäristövaikutusten ja ympäristömerkintöjen vertaileminen ja tulkinta on hyödyllinen taito. Vaikuttaa voi myös yhteiskunnallisesti, jolloin ympäristön puolesta toiminen on laajempaa. Päätöksentekoon osallistuminen politiikan kautta voi auttaa oman paikka-

kunnan ympäristöä tai vaikka laajemmankin alueen ympäristöä. Kansalaisjärjestöjen toimintaan liittymälläkin voi päästä tekemään töitä ympäristön puolesta, sillä monet kansalaisjärjestöt osallistuvat ympäristön puolesta tehtävään työhön. (Cantell 2011, 336-338.)

6.1 Kristillinen ympäristökasvatus

Ympäristökasvatuksessa on paljon yhteneväisyyttä kristilliseen ajatteluun ja toimintatapoihin. Molemmissa välitetään ja pidetään huolta ympäristöstä, luonnosta ja toisista ihmisistä, lähimmäisistämme. Kasvattaminen perustuu välittämisestä, jonka pohjana rakkaus on. Jos emme rakastaisi ja välittäisi, emme myöskään kasvattaisi. Ympäristökasvatus on luonnon rakastamista, mutta samalla myös toistemme rakastamista, sillä ihminen on myös osa luontoa. Ihminen sidoksissa luontoon ja myös riippuvainen siitä. Ihmiset aiheuttavat luonnolle ja toisilleen paljon hyvää, mutta myös paljon ongelmia. Tarvitsemme ympäristökasvatusta, jotta osaisimme toimia ja elää oikein. Meidän tulisi rakastaa lähimmäisiämme ja ymmärtää yhteenkuuluminen kaikkien kanssa. Se voisi herättää ihmisissä halun toimia luonnon ja ympäristön puolesta. Se auttaisi ymmärtämään myös sen, että lähimmäisiä eivät ole ainoastaan ihmiset. (Pihkala 2010, 7.)

6.2 Viljelijä ja varjelijä

Ihmisen on kristinuskon mukaan tarkoitus toimia luomakunnan hoitajana, viljelijänä ja varjelijana. Jumala on luonut ihmisen omaksi kuvakseen. Kuitenkin kyseinen viljeleminen ja varjeleminen herättää ihmisissä erilaisia mielipiteitä siitä, mitä sillä tarkoitetaan. Ihminen on painottanut omaa erityisasemaansa niin paljon, että luonto ja ympäristö ovat jääneet taka-alalle. Ihmisen omaehtoinen hyvän tekeminen luonnon ja ympäristön puolesta on tärkeää ja sitä tulisi ylläpitää. Kristinuskoa ei välttämättä aina liitetä luonnon ja ympäristön suojelemiseen, mutta se on kuitenkin suuri voimanlähde siihen. Kristinuskossa luomakunta on tärkeä osa elämää ja uskoa. (Pihkala 2010, 7.)

Raamatusta Ensimmäisessä Mooseksen kirjassa, toisen luvun viidennessätoista jakeessa kerrotaan, kuinka Jumala asettaa ihmisen viljelemään ja varjelemaan maailmaa. Viljelyn pohjalla oleva sana voidaan myös kääntää palveluksi. Raamatusta luomiskertomuksessa sanotun varjelen voi taas kääntää huolehtimiseksi. Ihmisille on asetettu vastuullinen tehtävä pitää huolta maailmasta. Huolehtimalla maailmasta palvelemme Jumalaa. (Pihkala 2010, 21.)

7 SEIKKAILUKASVATUS JA ELÄMYPEDAGOGIIKKA

Elämyspedagogiikassa opitaan vuorovaikutuksessa toisiin ihmisiin elämysten ja haasteiden kautta. Elämyspedagogiikassa henkilökohtainen kasvuprosessi on keskeisessä roolissa. Elämyspedagogiikka tukee ja rohkaisee asennoitumista ja kokemista. Siinä tunnetaan iloa asioiden tunnistamisesta, jotka ovat henkilölle itselleen tärkeitä ja joiden osalta hän haluaa elämänsä toteuttaa. Kasvuprosessi elämyspedagogiikassa on tiedostettava ja sillä on tavoite. Kasvuprosessi edistyy omakohtaisen oppimisen kautta. Raja elämyspedagogiikan ja seikkailukasvatuksen välillä on häilyvä. Kummassakin toiminta voidaan jaotella neljään eri alueeseen. Alueita ovat sosiaalistamisleikit, ryhmäaloitteisuus aiheiset tehtävät, tehtävät yksilöllisillä haasteilla sekä ulkoilmataidot. Alueissa tarvitaan eri taitoja, jotka voidaan jakaa koviin taitoihin, pehmeisiin taitoihin ja metataitoihin. Kovat taidot ovat sellaisia, joita voi mitata. Pehmeisiin taitoihin kuuluvat esimerkiksi organisointi ja opettaminen. Metataitoja ovat muun muassa kommunikointitaito ja päätöksentekotaito. (Keskinen 2015, 17-18.)

Elämyspedagogiikka ja Kurt Hahn liitetään vahvasti toisiinsa. Kurt Hahnilla on kolme ulottuvuutta hänen elämyspedagogiikassaan. Yksi ulottuvuuksista on suunnitelmallisuus toiminnassa, jossa asetetaan tavoitteet ja sitoudutaan niihin. Tavoitteet ovat oppilaiden itsensä asettamia. Toinen ulottuvuus Hahnin elämyspedagogiikassa on käyttäytymisen ryhmäkuri ja järjestelmällisyys ajankäytössä. Kolmantena ulottuvuutena Hahnilla on itse seikkailu ja kaikki sen sisältämät riskit. (Keskinen 2015, 18.)

Seikkailukasvatuksella tarkoitetaan kasvatusta, joka sisältää seikkailullista ohjattua toimintaa ja se perustuu vuorovaikutukseen, vastuunottamiseen ja osallistumiseen. Siinä oppiminen kytketään osallistujan merkityksellisiin kokemuksiin. (Finto suomalainen asiansanasto- ja ontologiapalvelu 2015.)

Seikkailukasvatuksen luetaan ulkoilmapedagogiikan alalajiksi. Seikkailukasvatuksessa sisäisen minän ulottuvuudet ja ihmissuhteet ovat keskeisessä osassa. Haasteiden ratkaiseminen yksin tai ryhmässä seikkailulajien parissa on seikkailukasvatuksen oleellinen työtapa. Epävarma lopputulos tekee ohjatusta kokemuksesta seikkailun. Epävarmuutta seikkailun lopputuloksesta voi aiheuttaa moni asia. Muun muassa sää on tekijä, joka voi vaikuttaa merkittävästi seikkailun lopputulokseen. Samoin osallistujien fyysinen kunto ja tarvittavien taitojen riittävä osaaminen ovat muuttujia, jotka vaikuttavat seikkailun lopputulokseen. (Keskinen 2015, 20.)

Seikkailukasvatuksessa vastuunkantaminen korostuu ja se kasvattaa etsimään elämään vapautta. Prosessilähtöisyys on osa seikkailukasvatusta. Oppiminen on prosessi ja siinä yhteisön ja yksilön toiminta vahvistavat tiedollista, emotionaalista ja sosiaalista toivottavaa kehitystä. Yksilön vastuu, tehtävien jakaminen ryhmän kesken ja ryhmän vastuu tulevat vahvasti esille ryhmän yhteisessä oppimisessa seikkailukasvatuksellisissa tilanteissa. Sen taustalla on näkemys, jossa ihminen on sisältä ohjautuva ja aktiivinen. Lisäksi sosiaalinen yhteisö vaikuttaa selvästi yksilön oppimiseen sosiaalipedagogiikan mukaan. Seikkailu on tapahtuma siihen osallistuvalla ryhmällä ja yhteisöllä, eikä ainoastaan hurja suoritus, joka tehdään yhdessä. Ryhmän jäsenten tulee seikkailussa kyettävä olemaan nöyriä ja auttamaan ryhmän muita henkilöitä. Seikkailussa yksilöiden tulee tajuta, että yksilö ei voi toimia vain yksin ja suoriutua tehtävästä, vaan siihen tarvitaan koko ryhmää. Osallistujien tulee löytää tasapaino sosiaalisesti, jotta he voivat pitää oman henkilökohtaisen tasapainonsa. (Keskinen 2015, 20-21.)

Toiminnasta tulee seikkailukasvatusta silloin, kun osallistujan vastuulle selkeästi siirretään osa osaamiseen ja turvallisuuteen liittyvistä seikoista. Seikkailukasvatuksessa osallistuja toimii aktiivisesti eikä siten ole rooliltaan pelkkä osallistuja. Seikkailuun osallistuville tulee saada aikaan hallinnan tunne haasteessa antamalla heille siihen keinoja. Samalla osallistuvia henkilöitä tulee kuitenkin haastaa. Seikkailun ohjaajien tulee seikkailua järjestäessään ottaa huomioon, että seikkailussa on yllätyksellinen elementti. Ilman yllätyksellisyyttä ja ennakolta epävarmaa lopputulosta on kyseessä suorittaminen ei seikkailu. Tämä tarkoittaa sitä, että

epäonnistuminen on mahdollista. Epäonnistuminen voi lujittaa ryhmää ja kasvattaa sitä sekä sen yksilöitä. (Keskinen 2015, 21.)

Jokaisella henkilöllä on omat fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset rajansa. Seikkailun ohjaajien tulee ottaa huomioon osallistujien rajat, jotta niitä ei ylitetä liikaa, jolloin seikkailun tarkoitus ei ole enää pedagogisesti perusteltavissa. Jokaisella on myös oma henkilökohtainen mukavuusalueensa. Sillä tarkoitetaan tunteiden, tietojen, asenteiden ja taitojen aluetta, jolla ihmiset mielellään pysyvät. Mukavuusalueella olevat edellä mainitut seikat ovat sellaisia, joita henkilöt käyttävät arkielämässään. Kun siirrytään pois mukavuusalueelta, tullaan usein joustoalueelle, joka sisältää tietoja ja taitoja, joita ei arkielämässä tavallisesti käytetä. Siirtyminen mukavuusalueen ja joustoalueen välillä on yleensä melko helppoa. Joustoalueelle kuitenkin ei usein siirrytä ilman ulkopuolista siihen kannustavaa tekijää. Joustoalueen ollessa mukavuusalueen ulkopuolella tuntee siellä oleva henkilö epämiellyttäviä tuntemuksia, kuten stressaantumista ja ahdistumista. Näiden tuntemuksien takia joustoaluetta ei käytetä yleensä koko ajan. Joustoalueen laajuus vaihtelee yksilökohtaisesti hyvinkin suuresti. (Keskinen 2015, 25 ja 27.)

Joustoalueelta seuraavalle alueelle siirryttäessä seuraavana on paniikkialue, joka aiheuttaa joillekin toimintakyvyn katoamista. Paniikkialueella olevat epämiellyttävät tunteet ovat usein vahvoja. Paniikkitilassa ihminen menee selviytymistilaan. Eri alueilla olemista pystyy harjoittelemaan tietoisesti. Eri alueilla oleminen voi harjoittelun myötä helpottua ja alue, joka aiemmin esimerkiksi aiheutti henkilössä paniikkia, voi harjoittelun avulla muuttua helpommaksi. Samoin tilanteet, jotka olisivat aiemmin olleet joustoalueella, voivat muuttua normaaleiksi, jolloin mukavuusalue laajenee. (Keskinen 2015, 25.)

7.1 Seikkailun tasot

Seikkailuille on arvioitu eri tasoja seikkailukasvattajan näkökulmasta katsottuna. Seikkailun tasoiksi katsotaan leikki, seikkailu, rajaseikkailu ja epäseikkailu. Seikkailukasvatuksessa pyritään siihen, että seikkailu ei menisi koskaan epäseikkailun tasolle.

7.2 Leikki

Leikin tasolla osallistujilta vaadittavat kyvyt ja taidot ovat heidän normaaleja taitojaan ja kykyjään alhaisemmat. Leikin tasolla toiminnassa ei ole mukana psykologista ja fyysistä pelkoa. Leikissä osallistujat voivat kokea paljon erilaisia tunteita riemusta ajan hukkaan sekä hauskuudesta tylsyyteen. Esimerkkejä toiminnasta, joka sijoittuu leikin tasolle, ovat muun muassa tutustumisleikit, erilaiset pallo- ja piiloleikit sekä leikit, joilla nostatetaan ryhmähenkeä. Vaikka leikin taso ei sinällään kuulosta vaaralliselta, voidaan siitäkin päätyä epäseikkailuun. Esimerkiksi hippaa leikittäessä voidaan joutua tilanteeseen, jossa hipaksi jää henkilö, joka ei saa toisia kiinni. Jos leikki jatkuu sellaisessa tilanteessa liian pitkään, voi leikki ajautua siihen, että muut osallistujat tylsistyvät ja alkavat nälviä hippaa. Tällöin henkilön rajoja sosiaalisella ja psyykkisellä puolella on rikottu. Edellä mainittu tilanne voidaan välttää sillä, että ohjaaja on tilanteessa hereillä ja esimerkiksi jää itse kiinni. Myös toinen osallistuja voi huomata tilanteen, käyttää tilannetajuaan ja jäädä kiinni, jolloin hänestä tulee hippa ja aiempi hippa pääsee pois inhottavasta tilanteesta. (Keskinen 2015, 22-23.)

7.3 Seikkailu

Seikkailun tasolla osallistuja joutuu käyttämään taitojaan ja tietojaan paljon enemmän kuin leikin tasolla, jotta hän selviäisi tulevista tilanteista ja haasteista. Seikkailun tasolla osallistujalla kuitenkin on tunne, että hän hallitsee tilanteen. Toiminta saattaa olla jännittävää, mutta

siinä ei ole tunnetta fyysisestä vaarasta, vaan pelko on pikemminkin osallistujan sisäistä, pinnan alaista tunnetta. Seikkailussa toiminta ei ole tylsistyttävää ja se on osallistujille haasteita aiheuttavaa. Tällä tasolla osallistujat huomioivat ohjaajat eikä osallistujien oppimista häiritse tylsyys. Seikkailun tasolla ei ole mukana pelkoa, joka voisi häiritä osallistujien oppimista. Osallistujilla on mahdollisuus omien vahvuuksiensa ja taitojensa käyttämiseen tehtävän suorittamisessa. Seikkailun tasolle asettuvia toimintoja ovat muun muassa vaeltaminen, kaupungissa suunnistaminen sekä joillekin ihmisistä luottamusharjoitukset. (Keskinen 2015, 23.)

7.4 Rajaseikkailu

Rajaseikkailussa osallistujien taidot ja tiedot joutuvat ääri rajoille ja pelko tulee mukaan seikkailuun. Monesti pelkoon liittyy oikea mahdollisuus loukkaantumiseen. Rajaseikkailussa osallistujalla ei ole tunnetta siitä, että hän hallitsisi tilanteen. Seikkailusta selviytymiseen osallistuja voi tarvita myös hieman onnea sen lisäksi, että hän joutuu oikeasti yrittämään ja näkemään vaivaa. Osallistuja ei rajaseikkailussa osaa ennalta nähdä lopputulosta seikkailusta, jolloin seikkailusta selviytyessä osallistuja kokee monesti suurta iloa ja riemua onnistumisesta sekä on ylpeä itsestään. Rajaseikkailun tasolla olevaksi toiminnaksi voidaan kokea muun muassa kalliolta laskeutuminen, koskenlasku sekä luottamusharjoitukset. (Keskinen 2015, 24.)

7.5 Epäseikkailu

Epäseikkailussa vaadittava taso ylittää osallistujien tieto- ja taitotason. Ääripään lopputuloksena epäseikkailussa voi olla vakava loukkaantuminen tai kuolema. Epäseikkailu on osallistujalle liian vaikea henkisesti tai fyysisesti ja siihen liittyy pelkoa, joka voi olla kauhua tai paniikkia. Seikkailussa psykologinen kokemus on osallistujalle totta, eikä tilanne ole ainoastaan fyysinen. Epäseikkailussa osallistujaa on vahingoitettu rikkomalla hänen sosiaalisia, psyykki-

siä tai sosiaalisia rajojaan. Osallistujan selvityksessä toiminnasta voi oppimiskokemus olla positiivisesti merkittävä. Osallistujalle aiheutetut kauhun ja pelon tuntemukset eivät kuitenkaan ole perusteltavissa kasvatuksellisesti. Seikkailussa ei ole tarkoitus ylittää osallistujan oikeita rajoja. Oikeiden rajojen ylittäminen voi aiheuttaa negatiivisia seurauksia. Ihmisen rajat saattavat pienentyä, vaikka niitä olisi ollut tarkoitus laajentaa. Jos rajoja ylitetään sopivalla tavalla, voi ihminen vahvistua ja huomata pystyvänsä asioihin, joihin ei aiemmin uskonut pystyvänsä. Jos rajoja ylitetään väärin, voi ihminen joutua onnettomuuteen tai muuttua aremmaksi. Arkuus suojelee ihmistä, mutta arkuuden rajoittaessa elämää se ei ole hyvää kehitystä. (Keskinen 2015, 27-28.)

8 ERÄTOIMINTA

Erätoiminta on luonnossa tapahtuvaa toimintaa, johon liittyy oleellisesti sen tapahtumaympäristö. Erätoiminnaksi voidaan nimetä esimerkiksi kalastus, metsästys, vaeltaminen ja retkeily. Toiminnan luonnossa tulee olla tuottamatta sille vahinkoa ja sen pitää olla luontoa kunnioittavaa. Toiminnassa tulee huomioida lait ja rajoitukset sekä jokamiehen oikeudet. Jokamiehen oikeudet ovat hyvä hallita, sillä ne antavat yksinkertaisesti paljon tietoa siitä mitä luonnossa saa ja ei saa tehdä.

8.1 Jokamiehen oikeudet

Jokamiehen oikeudella jokaisella on oikeus:

- Liikkua jalkaisin, pyöräilemällä ja hiihtäen metsissä, vesistöissä ja luonnonniityillä.
- Kerätä sieniä, rauhoittamattomia kasveja ja luonnonmarjoja
- Liikkua jäällä
- Uida, veneillä ja peseytyä vesistöissä
- Kalastaa pilkkimällä ja onkimalla yhdellä vavalla alueilla, jotka eivät ole erikseen siltä rajoitettuja
- Olla ja yöpyä sellaisilla alueilla, joissa saa liikkua
- Ratsastaa.

(Ympäristöministeriö 2012.)

Kiellettyä on kuitenkin:

- Kalastaa ja metsästää ilman tarvittavia lupia
- Kerätä jäkälää, sammalta sekä kuivunutta tai kaatunutta puuta
- Vahingoittaa tahallisesti tai kaataa kasvavia puuta ja muita kasveja
- Liikkua pellolla, jossa viljellään, istutuksilla tai pihamailla

- Sytyttää avotulta toisen maalle
- Roskata tai sotkea
- Leiriytyä liian lähellä asutusta
- Meluta
- Häiritä kotirauhaa
- Aiheuttaa haittaa maanomistajalle
- Häiritä eläimiä ja niiden poikasia
- Vahingoittaa eläimiä ja niiden poikasia
- Liikkua maastossa moottoriajoneuvolla.

(Ympäristöministeriö 2012.)

8.2 Luonnon vaikutus hyvinvointiin

Luonto on ollut suomalaisille perinteisesti tärkeä paikka, ja ihmisillä on ollut hyvä luontosuhde. Kuitenkin ihmisten luontosuhde varsinkin nuorilla ja lapsilla on heikentynyt yhteiskunnassa tapahtuneiden muutosten myötä viime vuosikymmenien aikana. Luontosuhteen heikkenemisen ja luonnosta erkaantumisen myötä myös luonnosta saatavien hyvinvointivaikutusten saanti on pienentynyt. (Mielenterveystalo 2021c.) Nuorten saaminen erätoiminnan pariin vaikuttaisi siis myös positiivisesti heidän hyvinvointiinsa. Erätoiminnalla ja luonnossa olemisella on tieteellisesti todistettu olevan terveydellisiä vaikutuksia. Onnellisuuden on todettu lisääntyvän luonnon läheisyydessä ja sairastavuuden vähenevän. Vaikutukset hyvinvointiin, joita luonnosta saa, ovat pitkäkestoisia ja ne alkavat näkyä nopeasti. (Mielenterveystalo 2021c.)

Luonnossa olemisen on todettu auttavan laskemaan verenpainetta. Jo 15-20 minuutin luonnossa oleminen vaikuttaa verenpainetta alentavasti. Terveysvaikutuksen saamiseen ei tarvita urheilusuoritusta, vaan pelkkä istuminenkin luonnossa riittää. (Mielenterveystalo 2021f.)

Luonnossa olo rentouttaa ja sen myötä kireys ja jännittyneisyys vähenee. Esimerkiksi huonosta työskentelyasennosta johtuva päänsärky voi kadota. (Mielenterveystalo 2021a.) Luonnon rauha lievittää stressiä ja kiireen tuntua. Lisäksi se voi auttaa vahvistamaan vastustuskykyä. (Mielenterveystalo 2021e.)

Luontoon ei aina tarvitse edes fyysisesti mennä, sillä jo pelkkä luonnon äänien kuulemisella ja luonnon näkemisellä voi olla positiivisia vaikutuksia. Luonnon äänet ja kuvat luonnosta voivat auttaa mielialan parantamisessa ja vähentää kipua. (Mielenterveystalo 2021b.) Luonnossa ihmisten välinen vuorovaikutus paranee ja ihminen kokee suhteen muihin ihmisiin ja itseensä positiivisemmin. Vuorovaikutuksen paraneminen auttaa ryhmien yhteistoimintaa muun muassa kommunikoinnin helpottuessa. Uusiin ympäristöihin on helpompi sopeutua luonnossa olevien tuttujen piirteiden avulla. (Mielenterveystalo 2021d.)

9 ERÄLEIRIN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Idea nuorten eräleiristä syntyi omasta kiinnostuksestani luontoa ja erätoimintaa kohtaan. Olen koko ikäni ollut kiinnostunut luontoon liittyvistä asioista ja monet harrastukseni liittyvät vahvasti luontoon. Luonto on mielestäni tärkeä ja kaunis asia, jota jokaisen tulisi kunnioittaa ja josta tulisi pitää huolta. Mielestäni jokaisen ihmisen tulisi tutustua luontoon ja muodostaa itselleen positiivinen luontosuhde. Positiivisen luontosuhteen luominen nuorena voi johtaa sen jatkumiseen aina vanhuuteen saakka. Lisäksi luonnolla on tutkitusti hyviä vaikutuksia ihmisen terveyteen.

Opinnäytetyöhön sisältyvän nuorten eräleirin suunnittelu alkoi esittelemällä idea yhdelle Laukaan seurakunnan nuorisotyönohjaajista. Hänen mielestään idea oli hyvä ja sitä ryhdyttiin viemään eteenpäin nuorisotyöstä vastaavalle papille ja kirkkoherralle, jotka olivat samaa mieltä. Leiri oli alun perin tarkoitus järjestää loppukesästä 2019, mutta tuolloin leiri jouduttiin perumaan. Leiri päätettiin siirtää vuodella eteenpäin kesäkuun alkupuolelle 2020. Silloin leiriä ei valitettavasti voitu järjestää Covid-19 -pandemian aiheuttamien kokoontumisrajoitusten vuoksi. Leiri päätettiin lopulta perua ja yhdessä nuorisotyönohjaajan kanssa tulimme tulokseen, että leiri suunnitellaan valmiiksi paketiksi, jota voidaan käyttää sitten, kun pandemia hellittää ja tilanne sallii leirin pitämisen. Tämän takia opinnäytetyössä esiintyvät päivämäärät ovat vain esimerkkejä.

9.1 Eräleirin suunnittelu

Eräleirin suunnittelu alkaa samalla tavalla, kuin muidenkin seurakunnan leirien suunnittelu. Ensin mietitään leirin tarkoitus ja mahdollinen tavoite. Leirille tulee miettiä paikka, aika ja kohderyhmä. Leiriä varten tulee tehdä laskelmat seurakunnalle aiheutuvista mahdollisista kuluista ja maksettavista palkoista sekä palkkioista. Myös mahdolliset kuljetuskustannukset tulee selvittää ja kilpailuttaa kuljetusyhtiöt. Kun perusasiat on suunniteltu, pitää leiri sovittaa

budjettiin ja alkaa miettiä mainostusta sekä tarkempaa toteuttamista, turvallisuussuunnitelmaa ja ohjelmaa.

9.2 Käytännön järjestelyt

Kun ideani eräleiristä oli hyväksytty, aloin suunnitella käytännön järjestelyjä leiriä varten. Ensin valitsin leirin paikaksi Isojärven kansallispuiston Kuhmoisissa. Isojärven kansallispuisto on itselleni entuudestaan tuttu paikka ja se soveltuu leirin järjestämiseen hyvin. Matka Laukaasta Kuhmoisiin ei kestä kuin vähän alle kaksi tuntia, joten sen maantieteellinen sijainti on tarkoitukseen nähden hyvä. Se on lisäksi maastoltaan ja reiteiltään sopiva nuorten kuljettavaksi. Majoitus leirin aikana tapahtuisi kansallispuiston alueella sijaitsevassa Lortikan vuokratuvassa. Lortikan vuokratupa on vanha metsätyökämppä. Se on vaatimaton ja asultaan melko alkuperäisen näköinen. (Lortikka, vuokratupa 2021.) Hyväksyttyäni kohteen kohde varattiin halutulle ajankohdalle 02.06.-04.06.2020.

Kohteen ja ajankohdan varmistuttua aloin kilpailuttamaan kuljetuksia kohteeseen ja takaisin lähtöpaikkaan Laukaan seurakuntatalolle. Kilpailutuksen tein jättämällä tarjouspyynnön 217 liikennöitsijälle tilausajot.net-internet-sivulla. Liikennöitsijöiden antamista tarjouksista valitsimme yhdessä seurakunnan nuorisotyönohjaajan kanssa hintaluokaltaan sopivan tarjouksen paikalliselta liikennöitsijältä, joka on entuudestaan tuttu ja luotettavaksi todettu. Hyväksytyämme tarjouksen olin yhteydessä liikennöitsijään ja kerroin tarkemmin kyytitarpeen yksityiskohdista ja aikataulusta. Mainitsin myös mahdollisuuden leirin peruuntumisesta pandemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi ja sovimme päivämäärästä, johon mennessä kuljetus tulisi perua, jos leiri jouduttaisiin perumaan, kuten lopulta valitettavasti kävikin.

Leirin kustannuksien arviointiin laskin mukaan vuokratuvan hinnan, kuljetukset, ruuat, varusteet ja muut oheistarvikkeet. Vakuutuksia sekä palkkoja ja palkkioita ei leiriä varten tar-

vinnut laskea. Vuokratuvan hinta oli tiedossa varauksen yhteydessä. Kuljetuksien hinta selvisi tekemällä tarjouspyyntö. Tein ruokailusuunnitelman leirin ajaksi tukemaan laskelmia. Siitä selviävät kaikki tarvittavat ruoka-aineet ja niiden määrät. Ruokailusuunnitelman laatimisen jälkeen kävin kaupassa käymässä läpi tuotteet, tutkin ja vertailin niiden hintoja ja lasinkin niistä kertyvän hinnan. Hankittavia varusteita varten kartoitimme seurakunnan jo olemassa olevat varusteet ja laskimme, mitä täytyy hankkia. Tarvittavien varusteiden selvittyä niiden hankkimiseen menevä summa arvioitiin ja päätettiin niihin käytettävä summa arviolta. Muita oheistarvikkeita varten päätettiin etukäteen summa, joka niiden hankkimiseen enimmillään käytettäisiin. Näin saatiin selville leiristä johtuvat kulut. Leirille päätettiin lisäksi 20€ osallistumismaksu, jolla osa leirin kuluista katettaisiin. Osallistumismaksu kattaisi leiriläisille osallistumisen, kuljetukset, majoituksen sekä ruuat.

Leiriä varten suunnittelimme mainostusstrategian, jotta kohderyhmä tavoitettaisiin ja saimme leirille osallistujia. Leiriä päätettiin mainostaa sosiaalisen median kanavien Facebookin ja Instagramin kautta sekä perinteisillä paperisilla mainoksilla. Jokaista mainostamiskanavaa varten suunnittelin ja valmistin omat mainokset. Mainokset olivat perusnäkömältään samankaltaiset, jotta ne tunnistettaisiin saman asian mainoksiksi. Eroavaisuuksia löytyi mainoksien teksteistä, jotka piti sovittaa sopiviksi eri alustoja varten.

Leirin osallistujamääräksi rajattiin 15 henkilöä, jolloin ryhmän koko ei olisi liian iso eikä liian pieni kyseiseen tarkoitukseen. Viisitoista henkilöä on myös sellainen määrä, jota luontoloissa pystyy ohjaamaan kolmella ohjaajalla, eivätkä vastaan tule myöskään säädökset ohjaajien määrästä. Leirin ohjaajina toimisivat itseni lisäksi kaksi Laukaan seurakunnan nuorisotyönohjaajaa. Leirin vetovastuu olisi ollut minulla, mutta kaksi ohjaajaa olisivat avustaneet leirin ohjaamisessa ja valvomisessa. Osallistujien ikähaarukaksi päätettiin 14-25 vuotta, jolloin kohderyhmä on tarkoituksellisesti melko laaja. Ison ikähaarukan tarkoituksena oli se, että eri ikäiset nuoret ja nuoret aikuiset voisivat opastaa toisiaan leirin aikana vertaisina ja harjoitella samalla toimimista eri ikäisten kanssa. Toinen syy isolle ikähaarukalle oli se, että ikähaarukan yläpäässä tiedetään olevan nuoria aikuisia, jotka ovat aiemmin olleet vahvasti

mukana seurakunnan toiminnassa mutta joiden mukana olo on hiipunut. Eräleirin tiedettiin olevan sellainen toimintamuoto, joka olisi voinut heitä innostaa osallistumaan seurakunnan toimintaan. Näin heidän yhteyttään seurakuntaan olisi mahdollisesti saatu hieman palautettua ja innostettua heitä enemmänkin takaisin mukaan toimintaan.

9.3 Eräleirin sisältö ja toteutus

Eräleirillä pyritään saamaan kehitettyä nuorten luontosuhdetta ja ohjattua sitä positiiviseen suuntaan. Samalla nuorille opetetaan luonnosta sekä sen kunnioittamisesta ja siitä huolehtimisesta yleisesti ja kristillisesti. Leirillä nuorille opetetaan myös peruserätaitoja ja jokamiehenoikeuksia. Leirillä hiotaan myös nuorten yhteistyötaitoja ja annetaan heille elämyksiä. Leirin ohjelmassa (LIITE 4) on kirjattuna leirin runko, jota pystytään tarvittaessa leirin aikana muuttamaan ja joustamaan joissain aikataulullisissa asioissa. Leirin ohjelma on sisältää paljon yhteistä tekemistä, jonka aikana osallistujia ryhmytetään ja heidän yhteistyökykynsä paranee. Yhteisien tekemisien aikana leirin jäsenet puuhaavat, pelailevat ja leikkivät yhdessä sekä saavat opetusta luonnosta, erätaidoista sekä luonnon kunnioittamisesta ja suojelemisesta. Leiri sisältää myös melko paljon vapaata oleskelua ja yhdessä oloa, joka on osallistujille tärkeää. Tällöin he pääsevät vapaasti tutustumaan toisiinsa tai saavat omaa aikaa ja tilaa niin halutessaan. Nuotiolla istuminen ja juttelu voi olla kaikessa yksinkertaisuudessaan hyvin rentouttavaa ja mukavaa.

Leirillä osallistujat pääsevät valmistamaan itse ruokiaan nuotiolla ja retkikeittimellä, jotka voivat olla heille entuudestaan tuntemattomia tapoja valmistaa ruokaa. Näin nuoret oppivat uusia taitoja ja ottavat samalla vastuuta omasta ruokailustaan ja leirillä jaksamisestaan. Kun ruokaa ei tehdä osallistujille valmiiksi, lisää se heidän kykyään huolehtia itsestään. Itsestään huolehtiminen ja vastuu ruuan valmistamisesta lisää seikkailun tuntua. Jokaisella on kuitenkin ryhmän tuki ja apu tarvittaessa, sillä osallistujat on jaettu viiteen kolmen henkilön ruokaryhmään.

Leirillä järjestetään aamuisin ja iltaisin yhteiset lyhyet hartaushetket, joissa hiljennytään ja rauhoitutaan Jumalan eteen. Hartauksissa käsitellään kristinuskkoa ja luontoa. Jokaisen hartauden alussa lauletaan yhdessä virren 525 säkeistöt kolme ja neljä. Ne toimivat leirin leirilauluna. Säkeistöissä on hyvät leirin teemaan liittyvät sanat, joita nuoret toivottavasti jäävät miettimään, kun laulua lauletaan leirin aikana useamman kerran.

Päiväretken aikana kierretään Isojärven kansallispuiston alueella kulkeva Savottapolku, jolla on mittaa noin kymmenen kilometriä ja sen kulkemiseen kuluu aikaa neljästä viiteen tuntia. Savottapolku kulkee majapaikan lähetyviltä, josta sille on helppo lähteä. Reitti on lenkin mallinen, eli sitä pitkin kulkemalla palataan takaisin majapaikalle, joten eksymisen riskin pitäisi olla pieni. (Isojärven reitit 2021.) Reitin kulkemisen aikana pysähdytään ruokailemaan ja pitämään taukoa sekä lisäksi tehdään pysähdyksiä, joiden aikana osallistujille opetetaan luontotietoa, erätaitoja ja luonnon kunnioittamista ja suojelemista. Yhdellä pysähdyksellä nuorille annetaan tehtävä, joka heidän pitää suorittaa. Tehtävä on viimeinen kävelyreitillä aikana, ja sen suoritettuaan osallistajat ovat kiertäneet koko reitin ja palanneet majapaikalle. Tehtävän tarkoituksena on haastaa nuoria ja testata heidän tietojaan, taitojaan ja yhteistyökykyään. Nuorille ei kerrota tehtävän olevan viimeinen reitin aikana, eikä heille kerrota myöskään sitä, miten tehtävä päättyy. Näin säilyy jännitys ja seikkailun tuntu.

Tehtävän suoritettuaan ja palattuaan leiripaikalle osallistajat pääsevät syömään. Ruokailun jälkeen päiväretki ja siinä annettu tehtävä käydään yhdessä läpi ja puretaan se. Purun aikana osallistajat pääsevät kertomaan kokemuksistaan ja ajatuksistaan. Purussa ohjaajat kertovat tehtävän ideasta ja omista näkemyksistään siitä, kuinka osallistajat tehtävästä selvisivät. Purussa varmistetaan se, että kokemus ei ole ollut negatiivinen tai ylittänyt liikaa kenenkään osallistujan rajoja ja täten satuttanut häntä. Yhteisen purun jälkeen osallistajat saavat vapaata aikaa, jolloin he voivat palautua retkestä ja käydä läpi sen tapahtumia ja tuntemuksiaan sekä kokemuksiaan. Vapaan oleskelun, saunomisen ja uinnin jälkeen osallistajat pääsevät yhteiselle iltapalalle, jonka ohjaajat ovat järjestäneet. Iltapala on tavallista runsaampi ja siinä on tarjolla perusiltapalatarpeiden lisäksi herkkuja ja jotain ruokaisampaa. Iltapalalle voidaan

myös luoda tunnelmaa koristelemalla. Yhteinen runsaampi ja hienompi iltapala on samalla osallistujille yllätys ja palkinto suoritetusta retkestä ja tehtävästä.

Tehtävän onnistuminen ei vaikuta siihen, saavatko osallistujat runsaamman iltapalan, vaan se annetaan heille palkinnoksi joka tapauksessa. Osallistuminen ja yrittäminen ovat retkellä ja tehtävässä tärkeämpää kuin onnistuminen sen suorittamisessa. Tehtävässä ja retkessä tärkeää on hauskanpito, elämyksen kokeminen ja itsensä haastaminen sekä oppiminen.

Leirin aikana paikalla on kolme ohjaajaa, joista vähintään kahdella on ensiapukoulutus käytynä. Leirillä on mukana ensiapuvälineet ja yksi ohjaaja on tullut paikalle omalla autollaan, joka toimii tarvittaessa hätätapauksissa loukkaantuneen kuljettamiseen lähemmäs ensiavun jälkeistä hoitoa. Auton avaimet pidetään koko leirin ajan samassa paikassa, joka kerrotaan kaikille osallistujille. Avaimet voidaan säilyttää esimerkiksi yhden ohjaajan taskussa. Näin jokainen leirillä olija voi ne tarpeen vaatiessa sieltä hakea ohjaajalle, joka lähtee autoa ajamaan. Avaimien säilytyspaikan tulisi olla sellainen, että leiriläiset eivät pysty avaimia hakemaan ilman, että yksi ohjaaja tietää asiasta. Tällä vältetään mahdollinen avainten luvaton ottaminen ja autolla ajaminen.

10 POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteena oli auttaa nuoria luomaan henkilökohtainen luontosuhde, tukea jo olemassa olevaa luontosuhdetta ja auttaa kehittämään luontosuhde positiivisempaan suuntaan. Tavoitteena oli myös tehdä Laukaan seurakunnan nuorisotyölle paketti, jonka avulla pitää nuorille eräleiri. Materiaalin avulla pyrittiin myös lisäämään Laukaan seurakunnan nuorisotyöhön luonnossa tapahtuvaa toimintaa ja parantamaan jo olemassa olevaa toimintaa luonnossa. Materiaalissa kerrotaan ympäristö-, seikkailu- ja elämiskasvatuksesta, joiden avulla luonnon osuutta nuorisotyön toiminnassa saadaan kasvatettua erilaisin toiminnoin.

Opinnäytetyössä kerrottuja asioita voidaan käyttää sellaisenaan tai muokata niitä sopivammaksi erilaisiin tilanteisiin ja ryhmiin. Annettuja tietoja voi soveltaa ja jatkojalostaa paremmiksi ideoiksi ja tekemisiksi. Esimerkiksi eräleirin järjestämiseen voidaan jatkossa keksiä erilaisia asioita opetettavaksi. Myös seikkailullisia elementtejä voidaan kehittää jatkossa lisää tai muuttaa niitä erilaisiksi leirin, kohteen ja ryhmän mukaan. Seikkailullisissa toiminnoissa tulee muistaa osallistujien rajat ja niiden kunnioittaminen.

Opinnäytetyö muuttui alkuperäisestä suunnitelmasta kaksi kertaa johtuen Covid-19 -pandemiasta. Alun perin eräleiri oli tarkoitus järjestää oikeasti, mutta se jouduttiin perumaan kahden kertaan. Tämä hieman hankaloitti opinnäytetyön etenemistä ja kirjoittamista, sekä hidasti sen kulkua. Olisin itse halunnut päästä järjestämään ja ohjaamaan leiriä, jolloin opinnäytetyöhön olisi todennäköisesti saatu enemmän sisältöä. Jos leiri olisi pystytty järjestämään, olisi leirin suunnitelmaa ja aktiviteetteja päästy testaamaan, jolloin niiden toimivuudesta olisi saatu tietoa ja kokemuksia. Olen itse enemmän toiminnallinen ihminen, joten leirin järjestäminen olisi myös helpottanut opinnäytetyön kirjoittamista. Ilman leirin järjestämistä minulla oli olo, että en saa kirjoitettua niin paljoa kuin pitäisi.

Opinnäytetyön lopputulokseen en ole oikein täysin tyytyväinen ja koen, että minun olisi pitänyt suoriutua paremmin. Toki aika, jonka opinnäytetyön kirjoittamiseen käytin, oli melko vähäinen ja ajanjakso elämässäni kirjoittamisen aikana oli töiden osalta melko kuluttava, joten energiaa ja jaksamista ei liiaksi ollut. Kuitenkin olen tyytyväinen siihen, että sain opinnäytetyön kirjoitettua valmiiksi ja sen valmistuminen keventää oloa.

LÄHTEET

Cantell, H. 2011. Lapsuus ja nuoruus ympäristösuhteen perustana. Teoksessa E. Furman, A. Halkka, E. Hallanaro, J. Niemelä & S. Sorvari (toim.) *Ihminen ja ympäristö*. Helsinki: Gaudeamus, 332-338.

Finto suomalainen asiasanasto- ja ontologiapalvelu. 2015. *Kestävän kehityksen kasvatus*. Saatavissa: <https://finto.fi/keko/fi/page/p61>. Viitattu 8.4.2021.

Finto suomalainen asiasanasto- ja ontologiapalvelu. *Luontosuhde*. 2015. Saatavissa: <https://finto.fi/keko/fi/page/p42>. Viitattu 8.4.2021.

Finto suomalainen asiasanasto- ja ontologiapalvelu. *Seikkailukasvatus*. 2015. Saatavissa: <https://finto.fi/keko/fi/page/p16>. Viitattu 9.4.2021

Isojärven reitit. 2021. Saatavissa: <https://www.luontoon.fi/isojarvi/reitit>. Viitattu 4.5.2021.

Keskinen, K. 2015. *Seikkailijasta seikkailukasvattajaksi. Seikkailukasvatus ammattina*. Turku: Koulutustalo Aavas Oy.

Laukaan seurakunta. 2021. *Laukaan seurakunnan historiaa*. Saatavissa: <https://www.laukaan-seurakunta.fi/info-ja-asiointi/historiaa>. Viitattu 12.5.2021

Laukaan seurakunta. *Seurakunta lyhyesti*. 2021. Saatavissa: <https://www.laukaanseurakunta.fi/info-ja-asiointi/seurakunta-lyhyesti>. Viitattu 8.4.2021.

Lortikka, vuokratupa. 2021. Saatavissa: <https://www.luontoon.fi/lortikkavuokratupa>. Viitattu 4.5.2021.

Mielenterveystalo. 2021a. *Luonnon vaikutus hyvinvointiin. Fyysiset oireet vähenevät*. Saatavissa: https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/tietoa_luonnon_hyvinvointivaikutuksista/Pages/luonnon_vaikutus_hyvinvointiin.aspx#fyysisetoireet. Viitattu 28.4.2021.

Mielenterveystalo. 2021b. *Luonnon vaikutus hyvinvointiin. Luonto saa aikaan positiivisia vaikutuksia*. Saatavissa: https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/tietoa_luonnon_hyvinvointivaikutuksista/Pages/luonnon_vaikutus_hyvinvointiin.aspx#positiiviset_vaikutukset. Viitattu 28.4.2021.

Mielenterveystalo. 2021c. *Luonnon vaikutus hyvinvointiin*. Saatavissa: https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/tietoa_luonnon_hyvinvointivaikutuksista/Pages/luonnon_vaikutus_hyvinvointiin.aspx. Viitattu 27.4.2021.

Mielenterveystalo. 2021d. *Luonnon vaikutus hyvinvointiin. Sosiaalinen hyvinvointi lisääntyy*. Saatavissa: https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/tietoa_luonnon_hyvinvointivaikutuksista/Pages/luonnon_vaikutus_hyvinvointiin.aspx#sosiaalinen_hyvinvointi. Viitattu 28.4.2021.

Mielenterveystalo. 2021e. *Luonnon vaikutus hyvinvointiin. Stressi lievittyy*. Saatavissa: https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/tietoa_luonnon_hyvinvointivaikutuksista/Pages/luonnon_vaikutus_hyvinvointiin.aspx#stressi. Viitattu 28.4.2021.

Mielenterveystalo. 2021f. *Luonnon vaikutus hyvinvointiin. Verenpaine alenee*. Saatavissa: https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/tietoa_luonnon_hyvinvointivaikutuksista/Pages/luonnon_vaikutus_hyvinvointiin.aspx#verenpaine. Viitattu 27.4.2021.

Nurmi, S. & Pihkala, P. 2013. Esipuhe. Teoksessa S. Nurmi & P. Pihkala (toim.) *Luontokirkkovuosi*. Helsinki: Lasten Keskus ja Kirjapaja Oy, 8-9.

Pihkala, P. 2013. Luonto, kirkko ja vuosi. Kolme sanaa, kolme pääasiaa. Teoksessa S. Nurmi & P. Pihkala (toim.) *Luontokirkkovuosi*. Helsinki: Lasten Keskus ja Kirjapaja Oy, 12-16.

Pihkala, P. 2013. Vuodenaikojen teologiaa. Teoksessa S. Nurmi & P. Pihkala (toim.) *Luontokirkkovuosi*. Helsinki: Lasten Keskus ja Kirjapaja Oy, 22-25.

Pihkala, P. 2010. *Luonto ja Raamattu. Kristillisen ympäristökasvatuksen juurilla*. Helsinki: LK-kirjat/Lasten Keskus Oy.

Ympäristöministeriö. 2012. Jokamiehen oikeuden pääpiirteet. Teoksessa A. Rautiainen, M. Tarasti & P. Tuunanen. (toim.) *Jokamiehen oikeudet ja toimiminen toisen alueella. Lainsäädäntöä ja hyviä käytäntöjä*. Helsinki: Edita Prima Oy, 11-13.

Leirin mainos Facebookiin



Hei rippikoulun käynyt 14-25 vuotias nuori!

Lähde kanssamme eräleirille Isojärven kansallispuistoon 2.-4.
6.2020!

Leirillä on luvassa ohjattua toimintaa sekä vapaampaa oleskelua,
unohtamatta tietenkään saunomista ja uimista.


Leiri on opinnäytetyöleiri, joka toteutetaan yhdessä Laukaan seurakunnan
kanssa.

Leirin hinta on 20€ sisältäen kuljetukset, ruuat ja majoituksen.

Ilmoittautumiset 1.5. mennessä osoitteeseen: <https://bit.ly/2TzEFil>

Mukaan leirille mahtuu 15 osallistujaa ja paikat täytetään
ilmoittautumisjärjestyksessä, ole siis nopea ja varaa paikkasi ajoissa.

Lisätietoja: 0440402955 Heikki Lönn
0405689891 Antti Mäkelä



Lisäteksti Facebookiin tulevaan leirin mainokseen

Eräleiri 2.-4.6.2020

Haluaisitko oppia tuntemaan luontoa paremmin ja vahvistaa omaa luontosuhdettasi? Haluaisitko viettää aikaa rennosti mahtavassa seurassa? Tällä leirillä kumpikin onnistuu!

Aiempaa kokemusta eräilystä tai muusta luonto-osaamisesta ei tarvita. Positiivinen mieli ja kiinnostus luontoa kohtaan riittävät.

Eräleiri on yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyönohjaajaopiskelija Heikki Lönnin opinnäytetyöleiri, joka toteutetaan yhdessä Laukaan seurakunnan kanssa.

Leirillä yövyimme Isojärven kansallispuistossa sijaitsevassa Lortikan tuvassa, joka on vaatimaton vanha eräkämppä. Pihapiiristä löytyy sauna ja lampi, jossa on mahdollisuus uimiseen. Teemme leirin aikana päiväreissuja kävellen merkityillä reiteillä kansallispuiston upeissa ja näyttävissä maisemissa. Lisäksi ohjelmassa on rentoa oleskelua nuotiolla sekä muuta mukavaa ohjattua ja vapaampaa toimintaa.

Leirin hinta on 20€, joka sisältää kuljetukset, ruuat ja majoituksen.

Leiri on täysin päihteetön!

Ilmoittautuminen leirille viimeistään 1.5.2020. Ilmoittautumiset osoitteessa: <https://bit.ly/2TzE-Fil>

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä Heikkiin tai Anttiin lisätietoja varten.

Heikki: 0440402955

Antti: 0405689891

Leirin mainos Instagramiin

Hei rippikoulun käynyt 14-25 vuotias nuori!

Lähde kanssamme eräleirille Isojärven kansallispuistoon 2.-4.
6.2020!

Leirillä on luvassa ohjattua toimintaa sekä vapaampaa oleskelua,
unohtamatta tietenkään saunomista ja uimista.

Leiri on opinnäytetyöleiri, joka toteutetaan yhdessä Laukaan seurakunnan
kanssa.

Leirin hinta on 20€ sisältäen kuljetukset, ruuat ja majoituksen.


Ilmoittautumiset 1.5. mennessä osoitteeseen: <https://bit.ly/2TzEFil>

Mukaan leirille mahtuu 15 osallistujaa ja paikat
täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä, ole siis
nopea ja varaa paikkasi ajoissa.

Lisätietoja: 0440402955 Heikki Lönn
0405689891 Antti Mäkelä



Leirin mainos julisteena



Hei rippikoulun käynyt 14-25 vuotias nuori!

Haluaisitko oppia tuntemaan luontoa paremmin ja vahvistaa omaa luontosuhdettasi? Haluaisitko viettää aikaa rennosti mahtavassa seurassa? Tällä leirillä kumpikin onnistuu!

Lähde kanssamme eräleirille Isojärven kansallispuistoon 2.-4.6.2020!

Leirillä on luvassa ohjattua toimintaa sekä vapaampaa oleskelua, unohtamatta tietenkään saunomista ja uimista.


Leiri on opinnäytetyöleiri, joka toteutetaan yhdessä Laukaan seurakunnan kanssa.

Leirin hinta on 20€ sisältäen kuljetukset, ruuat ja majoituksen.

Ilmoittautumiset 1.5. mennessä osoitteeseen:
<https://bit.ly/2TzEFil>

Mukaan leirille mahtuu 15 osallistujaa ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä, ole siis nopea ja varaa paikkasi ajoissa.

Lisätietoja: 0440402955 Heikki Lönn
0405689891 Antti Mäkelä



Leiriohjelma

PERJANTAI:

- 12.00 Lähtö Laukaan seurakuntatalolta
- 14.30 Perillä Isojärvellä
- 14.45 Varusteiden purku ja majoittuminen
- 15.15 Yhteinen aloitushartaus ja leirin säännöt
- 16.00 Ruokailu
- 17.30 Yhteistä tekemistä
- 18.30 Lauantain läpikäymistä
- 19.00 Vapaata oleskelua
- 20.00 Sauna, uinti, oleskelua ja tulistelua
- 21.30 Iltapala
- 22.00 Iltatoimet ja vapaata oleskelua
- 22.30 Iltahartaus nuotiolla
- 23.00 Nukkumaan

LAUANTAI:

- 8.00 Herätys ja aamutoimet
- 8.30 Aamupala
- 9.00 Aamuhartaus
- 9.20. Valmistautuminen ja varusteiden pakkaaminen
- 9.45 Lähtö päiväretkelle
- 11.30 Lounas trangioilla
- 12.30 Retki jatkuu
- 16.45 Ruokailu majapaikalla
- 17.45 Päiväretken purku
- 18.30 Vapaata oleskelua
- 19.30 Sauna, uinti, oleskelua ja tulistelua

21.00 Yhteinen iltapala
21.45 Iltahartaus
22.00 Iltatoimet, tulistelua ja vapaata yhdessä oloa
23.30 Nukkumaan

SUNNUNTAI:

9.00 Herätys ja aamutoimet
9.30 Aamupala
10.00 Aamuhartaus
10.15 Yhteistä tekemistä
11.00 Lounas
12.15 Varusteiden pakkaaminen, leirin purku ja siivoaminen
13.00 Loppulaulu ja lähtö
n. 15.00 Perillä Laukaan seurakuntatalolla